

J. Bb.

**"Alexander von Humboldt und Mexiko.
Beiträge zu einem geographischen
Erlebnis", Hanno Beck, Bad Godesberg
1966 : [recenzja]**

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 12/3, 634

1967

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dynie — podaje dokładne fakty z życia Daltona a również przedstawia metody badań naukowych w tym decydującym dla historii Anglii okresie. Imię Daltona zyskało sławę głównie za jego prace stawiające w nowym świetle ówczesną teorię atomistyczną. Połączył on dotychczasowe teorie o budowie materii, biorąc za punkt wyjścia podstawowy układ jednostek składowych. Jego osiągnięcia w wielkiej mierze zwiększyły użyteczność i dokładność obliczeń chemicznych zarówno w dziedzinie badań naukowych, jak na polu przemysłowym.

Greenaway bada powody, dla których atomistyczna teoria Daltona uzyskała większy wpływ na świat nauki niż wszystkie poprzednie teorie o podobnym charakterze, a także śledzi prace Daltona w innych dziedzinach: odkrycie tzw. „ślepoty na kolory” i wczesne prace z zakresu meteorologii. Pomimo doniosłej wagi, jaką miały odkrycia Daltona, nie było dotychczas wyczerpującego studium poświęconego Daltonowi i jego epoce. Obecna biografia, wydana w dwusetną rocznicę jego urodzin, wypełnia tę lukę i rzuca nowe światło na życie i znaczenie tego niezwykłego człowieka.

Hanno Beck, *Alexander von Humboldt und Mexiko. Beiträge zu einem geographischen Erlebnis*. „Inter Nationes”, Bad Godesberg 1966, ss. 58, ilustr. 8.

Publikacja niniejsza ukazuje szczegóły bezspornego faktu, iż A. Humboldt był pierwszym nowoczesnym badaczem Meksyku i pierwszym autorem nowoczesnej geografii tego kraju. Dlatego szczegółowo omówiona została trasa Humboldta w podróży po Meksyku, szkice geologiczne, jakie tam poczynił, pomysły w zakresie oznaczania symbolami zjawisk geologicznych i geograficznych (*Pasigraphie*), jego dzieło o Meksyku i późniejsze „meksykańskie plany” pracy. W rozdziałach tych przedstawiona została najpiękniejsza karta w dziejach naukowej współpracy między Niemcami i Meksykiem.

Jednocześnie autor publikacji — wybitny historyk nauki i znawca Humboldta — nieomieszkał syntetycznie przedstawić jego zasług i osobowości takiej, jaką była rzeczywistość i jaka ukazywała się w oczach współczesnych, a także zarysował dotychczasowe dzieje badań nad Humboldtem. Dał też szereg kapitalnych sformułowań dotyczących samej istoty historii geografii, wynikających z dotychczasowych jego studiów i przemysłów.

J. Bb.

Wiktor Pepliński, *Podmorski tunel*. Wydawnictwo Morskie, Gdynia 1966, ss. 62, ilustr.

Wydana w cyklu *Miniatury morskie* broszura W. Peplińskiego przedstawia historię projektów pokonania Kanału Angielskiego w celu połączenia komunikacji lądowej Francji (Europy) i Anglii. Proponowane rozwiązania były technicznie różne. Przeważały projekty tunelów podmorskich, projektowano też tamy i mosty. Pomysły te datują się od 1802 r. Na początku broszury autor przedstawił techniczne rozwiązania statków z wieków XVIII—XIX, utrzymujących komunikację przez Kanał Angielski, a zwłaszcza środki techniczne, jakimi starano się złagodzić kołysanie statków.

Z. Br.